7/53

T.C.
BAŞBAKANLIK
Hazine Müsteşarlığı

SAYI : B.02.1.HM.0.EKA-02.03-01/
KONU: Soru Önergesi

09.01.03* 1688

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE

İLGİ : a) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'nın 20.12.2002 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/53-213/1316 sayılı yazısı

b) T.C. Ziraat Bankası A.Ş.'nin 03.01.2003 tarihli ve TZB.05.04.02.01-258 sayılı yazısı

d) Türkiye Halk Bankası'nın 03.01.2003 tarihli ve 75 sayılı yazısı

Malatya Milletvekili Sn. Ferit Mevlüt Aslanoğlu tarafından tevcih edilen 7/53-213 sayılı yazılı soru önergesi hakkında ilgi (a)'da kayıtlı yazı üzerine T.C. Ziraat Bankası A.Ş.'den alınan ilgi (b) yazı ile Türkiye Halk Bankası'ndan alınan ilgi (c) yazılarının sureti ilişikte gönderilmiştir.

Bilgileri ile gereğini arz ederim.

Ali BABACAN
Devlet Bakanı

EKLER :
EK-1 Yazı (2 adet-5 sayfa)

Bilgi :
Başbakanlığa

7/53

T. C.

Z İ R A A T B A N K A S I A. Ş.

Genel Müdürlüğü

SERMAYE: 2.500.000.000.000.000 TÜRK LİRASI

SAYI :TZB. 05.04.02.01 Genel : 258
KONU : Soru Önergesi Özel : 1

03 Ocak 2003

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI
(Sayın Dr. Ali BABACAN
(Özel Kalem Müdürlüğü'ne)

ANKARA

İLGİ: 24.12.2002 tarih ve 5343 sayılı yazınız.

Malatya Milletvekili Sayın Ferit Mevlüt Aslanoğlu tarafından verilen Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne muhatap 7/53-213 sayılı soru önergesi yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederiz.

Ek:1 (Sayfa 2)

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
Z İ R A A T B A N K A S I A. Ş.

Mustafa NAZLIOĞLU
Genel Müdür Yardımcısı

Bülent GÜNCELER
Yönetim Kurulu Murahhas Üyesi

7/53

Ek :1

Ülkemizde 2000 yılı içerisinde yaşanan ekonomik kriz nedeniyle gerek sabit gelirli vatandaşlarımız üzerinde krizin etkilerinin en az düzeye indirilmesi, gerekse yeniden istihdam yaratılması ve üretim kapasitesinin arttırılması yönünde sanayi ve ticari hayatın canlandırılması amacıyla kaynak yaratılması konusunda T.C. Ziraat Bankası A.Ş. olarak azami çaba sarfedilmektedir.

Bankamız kamu sermayeli olup, kaynaklarını en etkin ve en verimli biçimde kullanmaya çalışmaktadır. Kredi kartları faiz oranları kamu bankası olmanın verdiği misyon ve sosyal sorumlulukla birlikte bankamız kaynak maliyeti (krediye plase edilen paranın bankaya maliyeti) dikkate alınarak belirlenmektedir.

Malatya Milletvekili Sayın Ferit Mevlüt Aslanoğlu'nun Devlet Bakanı Sayın Ali Babacan'a verdiği soru önergesi ile ilgili olarak maddeler halinde yapılan açıklama aşağıdaki gibidir:

1- Bankamızca ve sektörde kredi kartı faiz oranları diğer bireysel kredi ürünlerine göre daha yüksek değerlerde belirlenmektedir. Maliyeti aynı olan kaynağın kredi kartı ve bireysel kredilerde farklı farklı fiyatlandırılmasının sebebi, kredi kartı uygulamalarının elektronik ortamda olmasından dolayı diğer bireysel kredilere göre daha ciddi operasyonel maliyetleri olması ve doğası gereği kolay verilen bir kredi olması sebebiyle risk priminin yüksek olmasıdır. Bireysel krediler hiçbir aracıya gerek kalmaksızın direkt olarak bankalarca müşterilerine kullandırılmaktadır. Ancak kredi kartı faaliyetleri Visa, MasterCard vb. uluslararası kuruluşların üyesi olarak yapılmaktadır. Kredi kartı işlemlerinde bahsi geçen kuruluşlara kart adedi ve ciro üzerinden, Bankalararası Kart Merkezi'ne (BKM) ciro üzerinden ücret ödenmektedir. Ayrıca kredi kartı uygulamalarında ham kart, kartın basımı, gönderimi, yenilenmesi, her ay düzenli olarak hesap bildirim cetveli düzenlenmesi ve gönderilmesi vb. giderler bankaca karşılanmakta, kredi kartı müşteri hizmetleri giderleri önemli maliyet kalemlerini oluşturmaktadır.

2- Bankamızın sektördeki büyüklüğünün getirdiği sorumluluktan hareketle sosyal bir yara haline gelen bu durumun giderilmesi amacıyla;

a) Tasfiye Olunacak Alacaklar Hesabında kayıtlı kredi kartı alacaklarımızın; anaparasının 36 ayda aylık eşit taksitlerle, anaparaya ilişkin faizlerin ise temerrüt faizi uygulanmadan normal krediler için uygulanan cari faiz oranları üzerinden, borçlunun aylık veya üç aylık tercihine göre ödenmesi,

b) Kredinin Tasfiye Olunacak Alacaklar Hesabına intikal tarihinden, taksitlendirmeye ilişkin ilk peşinatın ödendiği tarihe kadar, normal krediler için uygulanan cari faiz oranı üzerinden basit usulde hesaplanacak faizlerin ise ayrıca faize tabi tutulmaksızın 24 ayda aylık eşit taksitlerle ödenmesi,

7/10

c) Diğer yandan, faizin tümünü derhal ya da ödeme planının başlangıç tarihinden itibaren 1 ay içinde def'aten yatıran borçluların, toplam faiz oranından % 30 oranında indirim yapılması,

öngörülmüş olup, bu uygulama Nisan 2002 ayından beri devam etmektedir.

ÇÖZÜM ÖNERİSİ

Kredi kartı işlemlerindeki temerrüt faizi uygulamasından dolayı son zamanlarda yazılı ve görsel basında bankaların itibarını sarsıcı, hatta suçlayıcı açıklamalara sıkça rastlanır olmuştur.

İtibar kurumları olan bankalar üzerindeki bu bakış açısının bir an önce değiştirilmesi amacıyla;

I. Bankalarca kredi kartı müşterisi seçimi ve limit belirlemesinde uluslararası kredi normlarına uygun davranış sergilenmesi, tüketicilere kredi kartı verilmesinde seçici olunması, diğer bir anlatımla borçlanarak yaşamını idame ettirmek durumunda olan müşterilerden gelen taleplerin karşılanmaması,

II. Halen yasallaşma çalışmaları devam etmekte olan "yeni tüketici yasası" tasarısında öngörülen ve tasarıya paralel olarak Bankamızca uygulanmakta olan temerrüt faiz oranının kredi enstrümanına uygulanacak cari faiz oranının % 50 fazlası ile sınırlanması yaklaşımına diğer Bankalarca da uyulması,

III. Ardı ardına yaşanan ekonomik krizler sonucu yapılan hesapsız borçlanmalar nedeniyle zaten zor durumda olan tüketiciler üzerindeki donuk kredi alacaklarının bir an önce tahsil edilebilmesi ve mevcut problemin sosyal bir sorumluluk olarak kabul edilip mümkün olduğu ölçüde hafifletilmesi amacıyla Bankamız uygulamasında olduğu gibi diğer bankalarca da kredi kartı işlemlerinden doğan alacakların "Tasfiye Olunacak Alacaklar" hesaplarına kaydedildiği tarihten tahsil edilene kadar geçen süreye ilişkin olarak temerrüt faizi yerine cari faiz oranının uygulanması ve taksitle ödeme olanağı getirilmesi gerekmektedir.

7/53

HALKBANK
TÜRKİYE HALK BANKASI A.Ş.
Sermayesi: 1.250.000.000.000.000 TL

BİRİM :Bilanço Konsalidasyon ve Dış Raporlama
SAYI : 75
KONU :Soru Önergesi

Tarih : 03/01/2003
İşaretimiz : YDO/NE

T.C.BAŞBAKANLIK
HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI
KİT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

İlgi : 31.12.2002 tarihli faks yazınız

Malatya Milletvekili Ferit Mevlüt ASLANOĞLU'nun 7/53-213 evrak kayıt no'lu soru önergesine ait Bankamız cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederiz.

Ek : 1 (3 Nüsha)

Saygılarımızla,

Yusuf Duran Oğak
Daire Başkanı

Erdal ERSOY
Genel Müdür Yrd.

9/53

MALATYA MİLLETVEKİLİ FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU'NUN 7/53-213 KAYIT NO'LU SORU ÖNERGESİNE AİT BANKAMIZ CEVABI

SORU : 2- 2000 yılından itibaren uygulanan % 200 ile % 350 arasındaki temerrüt faizlerinin ilk aşamada Devlet Bankaları tarafından ödenebilir bir faiz oranına çekip, ana para borçları ile birlikte 12 ile 24 aylık bir vadeye yayıp, kredi kartı mağdurlarına yeni bir olanak sağlamayı düşünüyor musunuz?

CEVAP: 2- Temerrüt faizi uygulaması bilindiği üzere Bankamızca yıllık kredi cari faiz oranının % 40 fazlası olarak uygulanmaktadır.

Ancak, Bankamız 15.12.2000-16.03.2001 arasında 3 ay gibi kısa bir dönem için % 225 temerrüt faizi uygulamış bu da kriz döneminin yoğun yaşandığı ve faizlerin astronomik rakamlarla ifade edildiği bir dönemde olmuştur.

Temerrüt faizinin ödenebilir bir faiz oranına çekilip anapara borçları ile birlikte kredi kartı borçlarının 24 aylık bir vadeye yayılabileceği düşüncesindeyiz.

Takipteki anapara borcu 200 Milyar TL.'nın altında olan ve borçlarını ödemeyi düşünen kredi borçluları için 01.03.2002-31.12.2002 tarihleri arasında yürürlükte olan uygulama kapsamında:

Kredi borcunun temerrüt faizi kaldırılarak, %75 faiz oranı ile basit usulde faiz hesaplanmış,

Hesaplanan bu faize ayrıca faiz alınmaksızın 24 aya kadar taksitlendirme olanağı getirilmiş,

Anapara borçları için ise 36 aya kadar vade tanınmış, ödeme sürecinde Bankamız normal kredilerine uygulanan faiz oranları uygulanmıştır.

Bu uygulamaya 2003 yılında da devam edilmesi planlanmaktadır.

Yukarıda belirtilen özel uygulama dışında takip müşterilerine yönelik olarak yürürlükteki genel uygulama kapsamında;

Temerrüt faizi kaldırılarak, cari faiz oranlarından hesaplanan faiz tutarı anaparaya eklenerek borç tespiti yapılmakta, belirlenen bu borç 36 ayda, aylık taksitler ve üçer aylık dönemlerde yine cari faiz oranlarından tahakkuk ettirilen faizleri ile birlikte tasfiye edilmektedir.